

Ποή **Ντε Χράουε** Οικονομικός σύμβουλος του Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο

«Οι Γερμανοί θέλουν να τιμωρήσουν τον Νότο»

«Το σχέδιο για “κούρεμα” των καταθέσεων οδηγεί την ευρωπαϊκή οικονομία σε βαθιά ύφεση, ανάλογη με αυτή της δεκαετίας του 1920»

Στον **ΘΑΝΟ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**
th.athanasiou@realnews.gr

Εκκληση στην Κύπρο να φύγει από το ευρώ όσο είναι καιρός και στην Ε.Ε. να απορρίψει την καταστροφική ιδέα της συμμετοχής των καταθετών στις τραπεζικές εκκαθαρίσεις και διασώσεις απευθύνει, μέσω συνέντευξης που μας παραχώρησε, ο διαπρεπής Βέλγος οικονομολόγος **Πολ Ντε Χράουε**, καθηγητής στο πανεπιστήμιο του Λέουβεν. Ο Πολ Ντε Χράουε, βασικός ερευνητής του πολύ επιδραστικού think tank CEPS και σύμβουλος του προέδρου της Κομισιόν **Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο**, προειδοποιεί για την τεράστια ύφεση που έρχεται από το ντόμινο των τραπεζικών καταρρεύσεων στον ευρωπαϊκό Νότο και ασκεί αυστηρή κριτική στη «μυωπική» πολιτική στάση της Γερμανίας, που έχει μπλέξει την ηθική με την οικονομία.

■ **Αν καταλάβαμε καλά από τις δηλώσεις που ακολούθησαν την απόφαση για την Κύπρο, αυτό το μοντέλο κλεισίματος τραπεζών και συμμετοχής των καταθετών στις διασώσεις πρόκειται να εφαρμοστεί και αλλού. Εσείς τι εκτιμάτε ότι θα συμβεί και ποιες θα είναι οι επιπτώσεις;**

Αυτό είναι σίγουρα το νέο καθεστώς, αλλά αυτοί που το προτείνουν δεν το έχουν καλοσκεφτεί. Το νέο καθεστώς σημαίνει ότι με την επόμενη κρίση, που αναπόφευκτα κάπου θα εκδηλωθεί, οι καταθέτες, αν δεν βρίσκονται στη Γερμανία, θα συνεισφέρουν - δεν θα το εφαρμόσουν ποτέ αυτό στη Γερμανία ή τη Γαλλία, σε όλους τους άλλους θα το κάνουν.

■ **Ούτε και στις τράπεζες των κρατιδίων της Γερμανίας που είναι χρεωμένες και δεν βγάζουν κέρδη;**

Σωστά, ούτε εκεί. Με άλλα λόγια, θέλω να σας πω ότι ο συστημικός κίνδυνος στην ευρωζώνη έχει αυξηθεί και ότι θα έχουμε πολλές περισσότερες τραπεζικές κρίσεις. Επιπλέον, όμως, και αυτό είναι το πιο σημαντικό, αυτοί οι άνθρωποι που προτείνουν αυτό το νέο καθεστώς του bail-in (της συμμετοχής των καταθετών σε τραπεζικές διασώσεις με «κούρεμα» των αποταμιεύσεων) δεν φαίνεται να καταλαβαίνουν την ειδική θέση των τραπεζών στην οικονομία. Αν το κάνουν αυτό, ωθείς ταυτόχρονα την οικονομία σε βαθιά ύφεση (depression), ανάλογη με αυτή της δεκαετίας του 1920. Θέλουν να ξανακάνουν ακριβώς αυτό. Λένε «πρέπει να τιμωρηθείτε», όμως ξεχνάνε ότι αθώοι άνθρωποι είναι αυτοί που θα τιμωρηθούν, θα χάσουν τη δουλειά τους, εταιρείες και επιχειρήσεις θα χρεωκοπήσουν. Στην πραγματικότητα θέλουν να αναπαραστήσουν το σκηνικό της δεκαετίας του 1920. Είναι εξαιρετικά ηλίθιο και απερίσκεπτο, αλλά αποτελεί το νέο δόγμα που επιβάλλεται από τη Γερμανία και τις άλλες χώρες της βόρειας Ευρώπης.

■ **Όμως, τι έχει να κερδίσει η Γερμανία από μια βαθιά ύφεση; Δεν θα αγοράζουμε τα προϊόντα τους, αυτοκίνητα, συσκευές.**

Δεν σκέφτονται το μέλλον. Σήμερα η κυρίαρχη διάθεση στη Γερμανία είναι πως «δεν θέλουμε να πληρώσουμε για αυτούς τους διεφθαρμένους νότιους λαούς». Αυτή η ιδέα πουλάει στη Γερμανία, αυτά τους λένε. Η κυβέρνηση το λέει. Υπάρχουν χιλιάδες θέματα στα μέσα ενημέρωσης, όλα για το πόσο διεφθαρμένοι είναι αυτοί οι νότιοι. «Γιατί εμείς οι ενάρετοι Γερμανοί να πληρώσουμε για αυ-

τούς τους διεφθαρμένους και απείθαρχους λαούς». Είναι μια πολιτική κατάσταση πλέον και το αποτέλεσμα είναι πως η γερμανική κυβέρνηση έχει αποφασίσει αυτή τη λύση: «Θα πληρώσουν, θα ματώσουν και μετά οι Γερμανοί θα είναι ευχαριστημένοι». Είναι ένα καθαρά πολιτικό πρόβλημα, είναι μια πολιτική απόφαση. Η διάθεση αυτών που σκέφτονται αυτές τις λύσεις είναι πως οι νότιοι πρέπει να τιμωρηθούν. «Εμείς οι Γερμανοί είμαστε οι καλύτεροι, δεν πρέπει να πληρώσουμε για αυτούς», λένε.

■ **Μέχρι τις εκλογές ή και μετά;**

Οι εκλογές προφανώς παίζουν ρόλο, όμως αυτή είναι η γενική φιλοσοφία. Λένε ότι δεν μπορούν να πληρώσουν μια διάσωση από τα δικά τους δημοσιονομικά αποθέματα.

«Με την επόμενη κρίση, που αναπόφευκτα κάπου θα εκδηλωθεί, οι καταθέτες, αν δεν βρίσκονται στη Γερμανία, θα συνεισφέρουν»

■ **Ο Νότος είναι, όμως, η μία πλευρά της υπόθεσης. Αν το ίδιο συμβεί στο Βέλγιο, την Αυστρία, τη Σλοβενία;**

Τα ίδια θα μας κάνουν και στο Βέλγιο, μπορεί να συμβεί το ίδιο και εδώ. Θα φερθούν το ίδιο εδώ και παντού.

■ **Τι πιστεύετε για την Κύπρο; Τι πρέπει να κάνουν οι Κύπριοι;**

Πιστεύω ότι πρέπει να φύγουν. Αν τους έχει απομείνει ελάχιστη λογική, θα πρέπει να αποχωρήσουν όσο είναι καιρός. Και εκτιμώ ότι αυτό μπορεί να γίνει με το σύστημα ελέγχου μεταφοράς κεφαλαίων που έχουν εγκαθιδρύσει. Τους επιτρέπει να το κάνουν. Είναι, θα έλεγα, η απαραίτητη προϋπόθεση που χρειάζεται κάποιος για να μεταβεί σε ένα νέο νόμισμα, και αυτοί το έχουν ψηφίσει. Αν ήμουν εγώ υπουργός Οικονομικών, θα χρησιμοποιούσα τους περιορισμούς στη διακίνηση κεφαλαίων για να προετοιμάσω την έξοδο από το ευρώ.

■ **Πόσο χρόνο θα χρειαστεί τεχνικά η εισαγωγή νέου νομίσματος;**

Δεν γνωρίζω συγκεκριμένα, αλλά η απόφαση θα είναι άμεσα εκτελεστή, αν το αποφασίσουν. Αν σκοπεύουν να το κάνουν, θα πρέπει να το αποφασίσουν πολύ γρήγορα. Πρέπει, κατ' αρχάς, να κρατήσουν τα μεγάλα κεφάλαια στο νησί και στη συνέχεια θα μπορούσαν ακόμα και να χρησιμοποιήσουν τα ίδια χαρτονομίσματα, σφραγισμένα από το κράτος. Είναι δυνατόν να το κάνουν.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΧΡΕΩΚΟΠΙΑΣ

■ **Μια έξοδος της Κύπρου δεν θα θέσει τους πάντες άμεσα σε καθεστώς χρεωκοπίας;**

Μα είναι ήδη όλοι τους σε καθεστώς χρεωκοπίας. Δεν θα είναι χειρότερο.

■ **Οπότε, πάλι καταλήγουμε στη βασική μας θεωρία: ότι πρέπει να αλλάξει η εντολή της ΕΚΤ και να πάμε σε μαζική και άμεση ποσοτική χαλάρωση...**

Δεν χρειάζεται να αλλάξει η εντολή της ΕΚΤ. Η ΕΚΤ μπορεί να κάνει ποσοτική χαλάρωση και τώρα, αλλά δεν θέλουν να το κάνουν. Είναι μονομα-

«Θα μας βυθίσουν στη μιζέρια για χρόνια»

νείς με τον πληθωρισμό, που τώρα έχει πέσει στο 1,5% ή 1,6%. Και παρ' όλα αυτά, συνεχίζουν και είναι προσηλωμένοι στον πληθωρισμό

■ **Κάνουν εσωτερική υποτίμηση, λένε, αντί για εξωτερική.**

Σωστά, και αυτό θα συνεχίσουν να κάνουν. Αλλά, όπως καταλαβαίνετε, αυτό σημαίνει ότι θα μας βυθίσουν στη μιζέρια για χρόνια. Και τώρα που οι τράπεζες θα αρχίσουν να καταρρέουν θα έχουμε και φαινόμενο ντόμινο στο σύνολο της οικονομίας. Δεν τους βλέπω να αλλάζουν...